

SÚHRNNÁ SPRÁVA

o koordinovaných kontrolách vykonaných podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v roku 2015

I. ÚVOD

Zákon o prevencii závažných priemyselných havárií ustanovuje podmienky a postup pri prevencii závažných priemyselných havárií v podnikoch s prítomnosťou nebezpečnej látky a na obmedzovanie ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

Koordináciu kontrolnej činnosti na úseku prevencie závažných priemyselných havárií vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia - útvar inšpekcie ochrany vôd, ako orgán štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií, od účinnosti zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý bol však zrušený a nahradený zákonom č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta 2015.

V roku 2015 sa takto špecificky zamerané kontroly vykonávali v súlade s plánom hlavných úloh Slovenskej inšpekcie životného prostredia na rok 2015 schváleným MŽP SR v rámci samostatnej hlavnej úlohy útvaru inšpekcie ochrany vôd pod poradovým číslom I. 7. - Koordinovaná kontrola podnikov kategórie A a kategórie B podľa cit. zákona. Pri výbere kontrol sa vychádzalo z celoštátneho registra podnikov kategórie A a kategórie B, ktorý vedie MŽP SR.

V roku 2015 kontroly na úseku prevencie závažných priemyselných havárií koordinovali odbory inšpekcie ochrany vôd inšpektorátov životného prostredia Slovenskej inšpekcie životného prostredia (ďalej len OIOV) za účasti orgánov štátnej správy (orgány inšpekcie práce, orgány štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi, orgány štátnej správy na úseku civilnej ochrany, orgány na ochranu zdravia a štátne zdravotné ústavy a orgány štátnej banskej správy). Ku koordinovanej kontrole boli prizývané aj Okresné úrady v sídle kraja ako aj miestne príslušné Okresné úrady.

Pre zabezpečenie koordinácie kontrolnej činnosti orgánov štátnej správy (ďalej OŠS) v roku 2015 boli zvolané koordinačné porady na úrovni ústredných OŠS a regionálnych OŠS. Cieľom porady na úrovni ústredných orgánov štátnej správy bolo prerokovanie vykonávania koordinovaných kontrol a vyhodnotenie spolupráce s jednotlivými OŠS vykonávajúcimi kontrolu podľa cit. zákona a prerokovanie návrhu plánu koordinovaných kontrol na rok 2016. Na regionálnej úrovni koordinačné porady boli zamerané na postup a rozsah vykonania koordinovanej kontroly a určenie konkrétneho objektu v podniku, kde sa bude vykonávať kontrola (závod, prevádzka, resp. zariadenie) a prípravu plánu koordinovaných kontrol na rok 2016.

II. VÝSLEDKY KONTROL

V roku 2015 podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií, v súlade s § 28 ods. 12 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vykonali OIOV celkovo 43 kontrol.

Z celkového počtu 43 kontrol vykonali OIOV 9 kontrol v podnikoch kategórie A a 34 kontrol v podnikoch kategórie B. Prehľad o vykonaných kontrolách v roku 2015 a rozdelenie podnikov podľa územnej pôsobnosti OIOV je v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

OIOV	podnik zaradený do kategórie A		podnik zaradený do kategórie B		spolu	
	kontroly	porušenie zákona	kontroly	porušenie zákona	kontroly	porušenie zákona
	počet					
BA	1	0	5	1	6	1
SPNR	2	0	7	0	9	0
ZA	2	0	1	0	3	0
BB	2	0	9	1	11	1
KE	2	0	12	0	14	0
spolu	9	0	34	2	43	2

BA - Bratislava, SPNR - stále pracovisko Nitra, ZA - Žilina, BB - Banská Bystrica, KE – Košice

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že v roku 2015, pri dodržaní zákonom stanoveného intervalu kontrol, najviac kontrol zameraných na prevenciu závažných priemyselných havárií vykonali OIOV Košice (14) a OIOV Banská Bystrica (11).

Z celkového počtu 43 kontrol bolo koordinovaným spôsobom vykonaných 42 kontrol a v 1 prípade, v podniku kategórie B bola kontrola vykonaná samostatne, iba OIOV (*Poltár Crystal&Steel, a.s. Poltár*), pričom kontrola bola zameraná na preverenie celkových množstiev vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku ako aj kontrolu zaradenia podniku do kategórie B. Kontrolou bolo zistené, že od januára 2013 podnik nevykonáva žiadnu výrobnú činnosť. V čase kontroly prebiehali v areáli len búracie a rekonštrukčné práce budov.

Z celkového počtu kontrol vykonaných koordinovaným spôsobom (42) v 3 podnikoch kategórie B boli kontroly vykonané po prvý krát, nakoľko išlo o novokategorizované podniky (*Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 1 Budkovce, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 5 Bučany, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 4 Tupá*).

Koordinované kontroly sa vykonávali v súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Koordinované kontroly boli zamerané predovšetkým na to, či prevádzkovateľ je schopný preukázať, že prijal opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií s ohľadom na rôzne činnosti vykonávané v podniku t.j., či údaje a informácie uvedené v dokumentoch vypracovaných na základe zákona o prevencii závažných priemyselných havárií (napr. bezpečnostná správa, havarijný plán, podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva alebo iné dokumenty prevádzkovateľa) adekvátne vyjadrujú podmienky v podniku/prevádzke, vrátane možných vonkajších zdrojov rizika, aj so zabezpečením príslušných prostriedkov na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a obmedzenie jej následkov, zabezpečenie záchranej služby ako aj informovanie verejnosti.

Vzhľadom na prechodné ustanovenia vyplývajúce zo zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v podnikoch/prevádzkach, v ktorých kontrola bola vykonaná v súlade so schváleným plánom kontrol podnikov na rok 2015, kontrolované obdobie bolo do 31.07.2015, t.j. kontroly boli zamerané na preverenie, či podnik splnil všetky povinnosti vyplývajúce z ustanovení zákona č. 261/2002 Z. z. a prijal všetky opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií s ohľadom na činnosti v ňom vykonávané, t. j.:

- zakategorizovanie podniku podľa celkového množstva vybratých nebezpečných látok, ktoré sú prítomné v podniku (§4),
- preukázanie, že prijal príslušné opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií (§ 3) s ohľadom na rôzne činnosti vykonávané v podniku, napr. či vypracoval a vedie predpísanú dokumentáciu a evidenciu - hodnotenie rizika (§ 6), program prevencie závažných priemyselných havárií (§ 7), bezpečnostný riadiaci systém (§ 8), bezpečnostná správa (§ 9), havarijný plán (§ 18) a podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva (§ 19),
- či údaje a informácie uvedené v bezpečnostnej správe, havarijnom pláne, v podkladoch na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva alebo inej správe prevádzkovateľa adekvátne vyjadrujú podmienky v podniku vrátane možných vonkajších zdrojov rizika,
- preukázanie schopnosti, že má alebo zabezpečil príslušné prostriedky na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a obmedzenie jej následkov (§ 20),
- zabezpečenie záchranej služby (§ 21) a informovanie verejnosti (§ 22 a § 23),
- uzatvorenie zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu (§ 28).

V rámci koordinovaných kontrol zástupcovia OŠS v kontrovaných prevádzkach vykonali vizuálnu obhliadku za účelom preverenia, či predložená dokumentácia, vypracovaná v súlade s platnými právnymi predpismi na úseku prevencie závažných priemyselných havárií, zodpovedá skutočnému stavu pri používaní vybraných nebezpečných látok resp. nebezpečných látok. Menný zoznam podnikov, v ktorých bola vykonaná kontrola podľa zákona č. 261/2002 Z. z. resp. podľa zákona č. 128/2015 Z. z. je uvedený v prílohe č. 1.

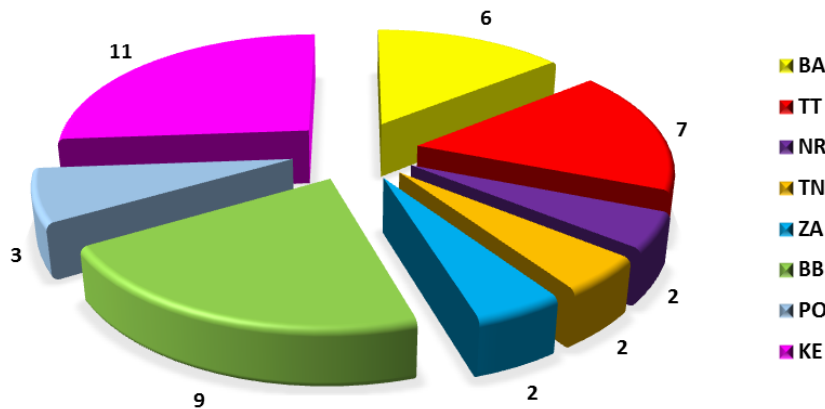
Z celkového počtu 43 kontrol v roku 2015 vyplynulo, že v podniku *Poltár Crystal&Steel, a.s. Poltár* v kontrolovanom období nebola zabezpečovaná výrobná činnosť, ale iba búracie práce a rekonštrukčné práce na budovách a preto tento podnik nebude ďalej hodnotený.

1. Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií podľa územného členenia

Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií podľa územného členenia SR je uvedené v grafe č. 1.

graf č.1

Rozdelenie podnikov podľa krajov SR

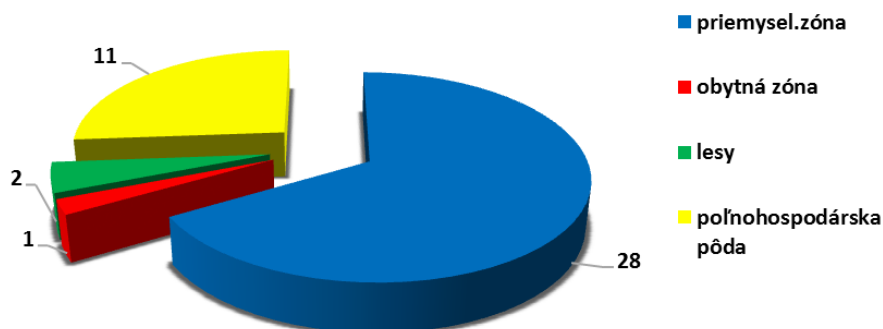

2. Umiestnenie podnikov spadajúcich pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií

Rozdelenie podnikov podľa OIOV vzhľadom na ich umiestnenie k okoliu, CHVO, CHKO a podľa povodí riek s predpokladom ovplyvnenia hraničného profilu je uvedené v grafe č.2 a v grafe č.3. Z uvedeného prehľadu grafov vyplýva, že najviac podnikov je umiestnených v priemyselných zónach.

graf č.2

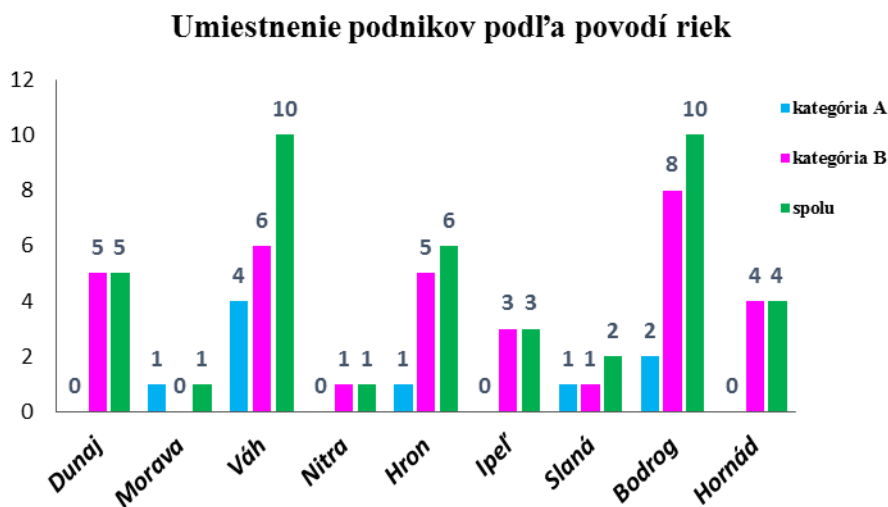
Rozdelenie podnikov k okoliu

V obytnej zóne je umiestnený podnik *Saneca Pharmaceuticals Hlohovec, a.s. Hlohovec*.

V grafe č. 3 je uvedené rozdelenie podnikov spadajúcich pod cit. zákon podľa povodí riek.

graf č. 3

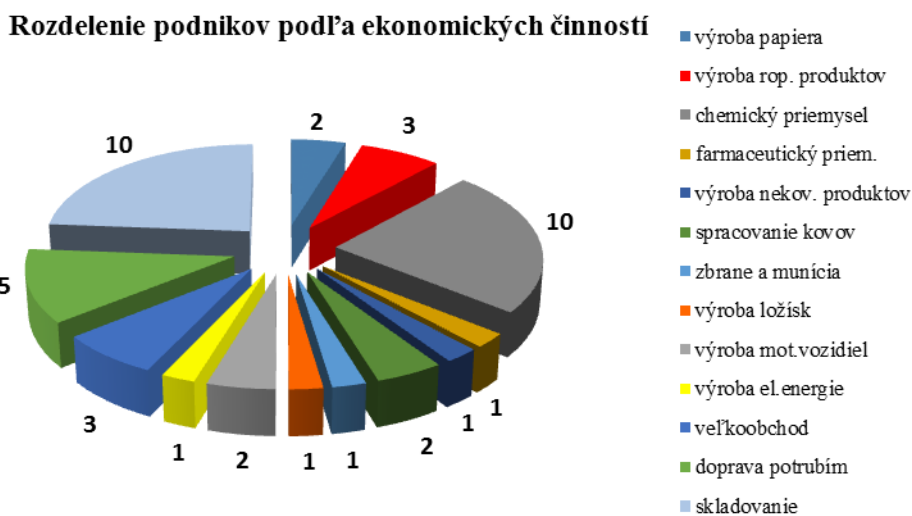
Všetky kontrolované podniky spadajúce po cit. zákon sa nachádzajú v povodí Dunaja - úmorie Čierneho.

Podniky, ktoré môžu ovplyvniť hraničné profily vodných tokov s Maďarskou republikou sa nachádzajú v okrese Bratislava (*SLOVNAFT, a.s. - areál Bratislava*) a v okrese Košice (*U.S.STEEL, Košice s.r.o.*).

3. Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií podľa ekonomických činností

Rozdelenie podnikov podľa ekonomických činností SK NACE Rev.2 (klasifikácia ekonomických činností podľa vyhl. ŠÚ SR č. 306/2007 Z.z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia ekonomických činností) je uvedený v grafe č. 4.

graf č. 4

Ako vyplýva z uvedeného grafu, kontroly podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií boli v roku 2015 vykonané hlavne v podnikoch zameraných na výrobu chemikálií a chemických produktov, v podnikoch, kde činnosť je zameraná na dopravu potrubím a na skladovanie a uskladňovanie vybraných nebezpečných látok.

5. Kontrolné zistenia v podnikoch kategórie A

V roku 2015 bolo v podnikoch kategórie A, ktoré spadali pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií vykonaných 9 kontrol.

Z vykonaných kontrol v podnikoch kategórie A vyplynulo, že kontrolované podniky si splnili povinnosti vyplývajúce zo zákona o prevencii závažných priemyselných havárií.

6. Kontrolné zistenia v podnikoch kategórie B

V roku 2015 bolo v podnikoch kategórie B, ktoré spadali pod zákon o prevencii závažných priemyselných haváriách, vykonaných celkovo 34 kontrol, z toho v 3 podnikoch kontroly boli vykonané po prvý krát (*Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 1 Budkovce, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 5 Bučany, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávacía stanica 4 Tupá*).

Z vykonaných koordinovaných kontrol podnikoch kategórie B vyplynulo, že kontrolované podniky si splnili povinnosti vyplývajúce zo zákona o prevencii závažných priemyselných havárií, okrem 2 podnikov (*CMK, s.r.o., Žarnovica a Agility Logistics s.r.o., Senec*), kde bolo zistené porušenie povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií.

7. Pokuty a opatrenia na nápravu

V roku 2015 uložil OIOV KE v správnom konaní spoločnosti *Preterm s.r.o. Trebišov – Distribučné centrum LPG Trebišov 2* opatrenia na nápravu podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií za nedostatky zistené kontrolou v roku 2014.

V roku 2015 za porušenie zákonných povinností ustanovených na úseku prevencie závažných priemyselných havárií boli v správnom konaní uložené pokuty 2 spoločnostiam (*CMK, s.r.o. Žarnovica a Agility Logistics, s.r.o., Senec*) v celkovej výške 2 250 eur a 2 spoločnostiam (*PRIVATEX - PYRO s.r.o., Prevádzka špeciálneho skúšobníctva (PŠS) Lieskovec, Dubnica nad Váhom a SLOVECA, Sasol Slovakia, spol. s.r.o. Bratislava - závod Nováky*) za nedostatky zistené kontrolou v roku 2014 v celkovej výške 1 000 eur.

III. BEZPEČNOSTNÉ SPRÁVY

SIŽP ako orgán štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií sa okrem iného vyjadruje aj k bezpečnostným správam. V roku 2015 sa OIOV v rámci spolupráce orgánov štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií vyjadrovali k 22 bezpečnostným správam.

IV. ZÁVER

V roku 2015 OIOV v súlade so schváleným plánom kontrol pre rok 2015 vykonali 43 kontrol podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z celkového počtu plánovaných kontrol (43) bolo koordinovaným spôsobom vykonaných 42 kontrol a v 1 prípade, v podniku kategórie B bola kontrola vykonaná samostatne (*Poltár Crystal&Steel, a.s. Poltár*).

Z plánovaného počtu kontrol pre rok 2015 v 3 podnikoch kategórie B (*Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávací stanica 1 Budkovce, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávací stanica 5 Bučany, Spoločnosť pre skladovanie a.s., Trakovice – prečerpávací stanica 4 Tupá*) boli koordinované kontroly vykonané po prvý raz. Išlo o novo zaradené podniky.

Z vykonaných kontrol v roku 2015 vyplynulo, že z celkového počtu plánovaných podnikov spadajúcich pod cit. zákon v 2 podnikoch kategórie B bolo zistené porušenie ustanovení na úseku prevencie závažných priemyselných havárií.

V roku 2015 za porušenie zákonných povinností ustanovených na úseku prevencie závažných priemyselných havárií boli v správnom konaní uložené pokuty 2 spoločnostiam (*CMK, s.r.o. Žarnovica a Agility Logistics, s.r.o., Senec*) v celkovej výške 2 250 eur a 2 spoločnostiam (*PRIVATEX - PYRO s.r.o., Prevádzka špeciálneho skúšobníctva (PŠS) Lieskovec, Dubnica nad Váhom a SLOVECA, Sasol Slovakia, spol. s.r.o. Bratislava - závod Nováky*) za nedostatky zistené kontrolou v roku 2014 v celkovej výške 1 000 eur.

Menný zoznam podnikov, v ktorých sa vykonala kontrola podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v roku 2015

Por. číslo	Kontrolovaný subjekt	Porušenie zákona č. 261/2002 Z. z.
1.	Agility Logistics Senec	§4 ods.4, §5 ods. 1 a 5
2.	DSV Slovakia, s.r.o. Senec, prev. Produkčná a prevádzková hala Senec	
3.	DSV Slovakia, s.r.o. Senec, prev. Skladovacia hala D24	
4.	Duslo a.s. OZ Istrochem Bratislava	
5.	Slovnaft a,s, Vlčie hrdlo Bratislava	
6.	VOLKSWAGEN SLOVAKIA a.s. BA	
7.	Transpetrol, PS č. 5 Bučany	
8.	SpSZ a.s. Trakovice, PS č. 5 Bučany	
9.	Transpetrol, PS č. 4 Tupá	
10.	SpSZ a.s. Trakovice, PS č. 4 Tupá	
11.	AIR Liquide S., s.r.o. Trnava	
12.	Saneca P., a.s. Hlohovec	
13.	Slovnaft a.s., Terminál Kľačany	
14.	Zväz pre skladovanie zásob, Terminál Kľačany	
15.	SE, a.s.- závod Jaslovské Bohunice	
16.	KONŠTRUKTA-Defence, a.s., PŠS Lieskovec Dubnica nad Váhom	
17.	INA Kysuce, s.r.o., Kysucké Nové Mesto	
18.	MONDI SCP a. s., Ružomberok	
19.	Zväz pre skladovanie zásob a.s. terminál Stožok	
20.	SLOVNAT a.s. Bratislava, terminál a produktovod Stožok	
21.	Poltár Crystal&Steel a.s. Poltár	
22.	CMK s.r.o., Žarnovica	§ 21
23.	Zväz pre skladovanie zásob a.s., Terminál Hronský Beňadik	
24.	Continental Automotive Systems Slovakia s.r.o. Zvolen	
25.	Evonik Fermas s.r.o. Slovenská Ľupča	
26.	SMZ a.s. Jelšava	
27.	Transpetrol a.s., PS 03 Rimavská Sobota	
28.	Johnson Controls Lučenec s.r.o.	
29.	Fortischem a.s. Nováky	
30.	Spoločnosť pre skladovanie, a.s. Budkovce	
31.	SWS spol. s r.o. Vojany	
32.	TRANSPETROL, a.s. - PS2 Moldava nad Bodvou	
33.	PROBUGAS a.s., Bratislava – Prevádzka Haniska pri Košiciach	
34.	HNOJIVÁ Duslo, s.r.o. Strážske	
35.	ORICA Slovakia s.r.o., Humenné	
36.	U.S.Steel Košice, s.r.o.	
37.	DIAKOL Strážske, s.r.o.	

38.	Light Stabilizers, s.r.o., Strážske	
39.	BUKOCEL, a.s. Hencovce	
40.	CHEMKO, a.s. Slovakia, Strážske	
41.	Flaga spol. s r.o., prevádzka Bánovce nad Ondavou	
42.	SLOVNAFT, a.s., terminál Kapušany	
43.	Preterm s.r.o., DC LPG Trebišov	